

"EDINOST"
 Izdaja po trikrat na teden v tistih iz-
 dajih ob torkih, četrtkih
 in sobotah. Zjutranje izdano je
 ob 8. urij rjavi, večerno pa ob 7.
 urij večer. — Obojno izdano stane:
 za jedemec f. 1., lesen Avstrije f. 1.50
 za tri meseca 3.— 4.50
 za pol leta 6.— 9.—
 za vse leto 12.— 18.—
 Naročilniški plačevati naprej na narodne
 brez prilagene naročilne se uprave ne
 ozira.

Počasnicne številke so dobivajo v pro-
 дажljivostih tobaka v Trstu po 20. nov.,
 lesen Trst po 4. nov.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorje.

"Edinost je mod".

Javni shod v Rojanu se ne
 bude vršil jutri radi nepredvid-
 jenih zaprek.

Predsedništvo pol. dr. "Edinost".

Za pomoč vinogradnikom v Istri.

Interpelacija poslanca Kompareta in tovarišev, stav-
 ljeni do visoke vlade v deželnem zboru Istrskem
 dne 27. januvarja 1898.

Ko se je v Avstriji prikazala trtna uš (philo-
 loxera), izdal se je v tem obziru zakon od dne 3.
 aprila 1875. Ta zakon naloga posestnikom vine-
 gradov dolžnost, da takoj, ko so zapazili trtno uš,
 to objave občinskemu načelniku, kateri je zopet
 dolžan to naznaniti okrajsemu glavarstvu. Okrajno
 glavarstvo mora zankazati takoj, da se sumljivi
 vinogradi pregledajo po zvezencih. Okr. glavarstvo
 ima tedaj prepovedati izvažanje trt in je dolžno
 strogo nadzorovati, da se izvedejo vse naredbe
 glede odprave škode.

C. kr. ministerstvo poljedelstva je zauzalo
 z naredbo od dne 23. nov. 1881. št. 10.257, da se
 imajo povsodi v vinorodnih občinah sestaviti lo-
 kalne komisije, ki morajo viti v vsem ustaniki z
 c. kr. okrajskim glavarstvom ter nadzorevati kul-
 turno stanje vinogradov.

Zakon od dne 3. okt. 1891., št. 150 drž. z.,
 uvršča okuženje po trtni uši v elementarne ne-
 zede, torej spada taka škoda v zakon od 6. ju-
 nija 1888., ki določa odpisovanje davka, ter je bil
 popolnjen zakonom od 26. junija 1894., kjer velja
 odpis davkov od okuženih vinogradov ne le za
 eno leto, ampak dokler posestnik trpi škodo (po-
 vprečno za 10 let).

Ali ne samo odpis davkov, ampak zakon od
 28. marca 1892. št. 61 drž. zak., daje poljedel-
 skemu ministru pravico, da sme dovoliti brez-
 obrestna državna posejila v namen, da se obnovijo
 uničeni vinogradi. Prošnje za taka brezobrestna
 posejila nasloviti se imajo na okrajsko glavarstvo
 pojedino ali skupno cele davčne občine. Pogoju,
 da država dovoli posejilo, je ta, da tudi dežela
 dovoli enako posejilo, kakor država. Vseled tega
 bi se moral izreči najprej deželni odbor: ali sploh
 dovoli in kako brezobrestno posejilo.

Skoro vse avstrijske vinorodne pokrajine so
 vstvarile zakone v slajšavo posestnikom poškoden-
 vih vinogradov.

Istra je eminentno vinorodna pokrajina, ka-
 tere vinogradi so v nekaterih okrajih že uničeni,
 v drugih silno okuženi. V strahu moramo biti, da
 bodo koperski okraj uničen v malo letih. Globoko
 moramo občakovati v takih razmerah, ko kmet
 prppada vsaki dan, da se ne ganejo niti ces. kr.
 oblasti, niti deželni odbor, da bi kaj storili v pre-
 prečenje propadanja kmetskega stanu.

Osobito treba povdarieti tu brezbržnost, ki jo
 kaže v tem obziru c. kr. okr. glavar v Kopru,
 kateri okraj je dobro poznal pravopodpisnemu. V
 tem okraju ni zn. no, da li so se ali se niso usta-
 novile po zakonu ukazane lokalne komisije? !
 Znano pa je, da tudi če so se ustanovile, c. kr.
 glavarstvo ni pazilo prav nič, da li kaj delujejo in
 kako delujejo, sploh, da ni bilo od strani okr.
 glavarstva nobenega nadzorstva in nobene brige.
 Gosp. okr. glavar ima menda časa za vaskrovstne
 politične mahinacije, le za prav napredku in blagor.
 ljudstva ga nima. Tako n. pr. so v Dolinski fu-

paniji okužene, deloma i uničene vse davčne ob-
 čine. Kmetje-vinogradniki so prosili pomoči na vse
 strani, njih prošnje so hodile od oblasti do oblasti,
 a mnogo počasnej, nego trtna uš. Istotako so
 prosili pomoči — brezobrestnega posojila — pre-
 bivalci iz Šmarji (Monte) v občini Pomjan, a še
 danes ni nikake rešitve. Vseled tega stavijo niže
 podpisani slediči vprašanja:

- 1) Ker deželni odbor ni že ukrenil ničesar,
 da li kani prispevati k državnemu brezobrestnemu
 posojilu po trtni uši oškodovanim vinogradnikom, ni
 li vis. c. kr. minist. Poljedelstva voljne dati brez-
 obrestna posejila prisilcem, brez ozira na de-
 želni odbor?
- 2) Ali je vis. c. kr. ministerstvo poljedelstva
 poznana brezbržnost nekaterih okrajskih glavarjev
 v tem obziru, in misli li storiti primerne korake,
 da bodo isti faktično skrbeli, da zakoni in naredbe
 preidejo v delo in življenje?

Za jezikovno ravnopravnost v Istri!

Interpelacija slovensko-hrvatskih poslancev na visoko
 c. kr. vlado, stavljena v seji deželnega zбора istreškega
 dne 27. januvarja 1898.

narodnosti porabo svojega jezika v vseh javnih
 poslovih. Iz tega sledi, da morajo vršitelji teh
 zakonov občevati z javnimi uradji v onem jeziku,
 katerega govori oni narod, česar predstavitev je
 dotedi urad.

Faktum je, da so županije Delina, Dekani,
 Klanec in Pomjan čisto slovenske; da te županije
 predstavljajo uradne čisto slovensko ljudstvo.

Faktum je, da se ces. kr. okr. glavar v
 Kopru — dasi so to sklenili dotedi odborniki in
 da so županstva prosila, da se jim dopisuje slo-
 venski — ne ozira ne na te skele in ne na te
 prošnje ter depisuje vedno le nemški ali italijanski.
 Vsled tega stavljajo podpisani nastopni vprašanja:

- I. Ali je poznano vis. c. kr. vladi neustavno
 in nezakonito postopanje c. kr. okrajskega glavarja
 v Kopru glede jezika, v katerem občuje s sloven-
 skimi županstvi?

II. In ako ji je poznano, kani li ista visoka
 c. kr. vlada edrediti potrebno, da bode c. kr. okr.
 glavar v Kopru dopisoval slovenskim županjem le
 v slovenskem jeziku?

Političke vesti.

V TRSTU, dne 29. januvarja 1898.

V deželnem zboru Kranjskem je stal
 posl. dr. Žitnik najni predlog, da se Njegovemu
 Veličanstvu povodom jubileja predloži udanostna
 adresa ter da se izvoli odsek 9 členov, ki naj
 sestavi te adreso. Utemeljevale ta svoj predlog v
 krasnem govoru je slikal dr. Žitnik delovanje cesarjevo tekom petdesetih let njegovega vladanja,
 povdarse zlasti, da je cesar Franc Jožef poleg
 Marije Teresije in Jožefa II. najpopularnejši vladar
 iz habsburške rodotvorne, in da imamo sesebno Slo-
 venci preobile vzrok, biti cesarju hvaležni. Dasi
 je prostora za vse narode v Avstriji, je narodnostni
 preipr zopet vzplamtel. Dogodbe v parlamentu so
 znane. Govornik je na kratko pojasnil borbe v
 parlamentu in je reklo, da tisti, ki solze pretaka
 radi dogodb, naj jih pretaka nad obstrukcijo. Pre-
 pričan sem, da je užalostilo samega cesarja, kar
 se je zgodilo. Mi želimo, da se omogoči zopet
 parlamentarno delovanje, in da se pogodba z

Uglesi se računa po tarifu v potitu; se
 uslužuje z dobelimi örkmami se plača
 prostor, kolikor obsegna navadnih era.
 Poslana, osmrtnica in javne zahvale,
 med oglesi itd. se računajo po poged o

Vsi dopisi naj se posiljajo uredništvo
 ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
 biti frankovano, ker nefrankovana se
 sprejemajo. Rokopisi se ne tražijo.

Naročnina, reklamacija in oglase spre-
 jema upravnost ulica Molina ples-
 colo bšt. 8. II. nadat. Naročnina in oglasc
 je plačevati loco Trst. Odprtje reklama
 ogle se prosta poštne.

Ogersko sklene ustavnim potom. Sprava mej narod
 je potrebna, a je le mogoča na podlagi jednako-
 kopravnosti in relativne svobode, a
 podlaga in pogoj obstanka Avstrije je ljubezen na-
 rodov do cesarja, katerega naj Bog še delgo časa
 hrani.

Predlogu sta se pridružila tudi posl. Tavčar
 v imenu narodne stranke, in posl. dr. Schwiegel
 v imenu veleposestnikov.

Novi položaj. Vsi tem zmislu kakor mlado-
 češki "Narodni Listy" piše tudi staročeška "Politika", da je voditelj nemških konservativcev, dr. Ebenhoch, se svojim govorom v dež. zboru Gore-
 nje-Avstrijskem sloeno proglašil odpad svoje
 stranke od dosedanja vedenje. Ubil pa je s tem
 program svoje lastne stranke. Kakor mi, tako meni
 tudi "Politika", da Slovanom ne treba, da bi si
 jemali posebno k srcu ta odpad. Praški list meni,
 da je celo dobro, da je prišlo tako. Sedaj stoji
 vse nemštv — od Schönererja pa do Ebenhocha
 v jedni bojni črti proti nam in tako pride gotovo
 zadnji odločilni dokaz, da nemško nadvladje v
 Avstriji ni več mogoče. Dosedanja vedenja par-
 lamenta sicer ne obstoji več, ali tudi druge vedenje
 ni in je ne bode. Za nas je merodavno dejstvo,
 tudi če se jim pridružijo še Italijani. Praški
 list zaključuje s pozivom do Čehov, naj ostanejo
 zvesti sebi in svojim prijateljem. Tako pridemo do
 svoje pravice, naj se še tako manjši število naših
 nasprotnikov.

Tem izvajanjem praškega lista moglo bi se
 pridodati še par opazk. "Politik" je beležila šte-
 vilke de dokaze, da se nam ni batit italijansko-
 nemške alianc. Ali važnejša je oziroma neugod-
 neza za to alianco je moralna stran. Ali more priti
 takia alianca do potrebnih skladnosti. V sovražtu
 do Slovanov so že jedini, ali kjer se nehujte to
 sovražtu, začenja se sovražtu med njimi samimi.
 Schönerer in Ebenhoch — trd konservative in jital.
 liberalci, ki noče čestitati papežu, ker je oboževatelj
 papeža sovražne Italije — zagovorniki verske in
 nравne vzgoje pa propovedniki materializma "svo-
 bode" po židovskoliberalnih nazorih — sami ljudje
 torej, med katerimi ležijo ocean razlik v nazorih: ti
 ljudje da bi mogli ustvariti trajno, kompaktno ve-
 čino? Ne, ta družba ne bi ostala dolgo skupaj;
 razide se kmalu. Oni pa, kateri bodo glava bolela
 po taki tovariji, bodo Ebenhoch in tovariši! Zato
 pa kličemo tudi mi s praško "Politiko": nič ma-
 lodusnosti!

Položaj na Češkem. Agitacija dunajskih
 dijakov v prilog nemškim dijakom v Pragi nadal-
 ljuje s parno silo. In menda ne brez uspeha, kajti
 glasi se, da se skoro razveljavlji prepoved nošenja
 društvenih znakov. Včeraj je bil zopet shod na
 politehniki v Pragi. Protestovali so seveda najsl-
 vesneje proti kršenju "svetih pravic akademiskih".
 Po takem si moramo misliti torej, da ščuvanje,
 izkivanje in žaljenje drugih narodnosti in mirnih
 meščanov, spada tudi mej te "svete pravice".

Na tem shodu pa je bilo poskrbljeno tudi za
 zabavo. Na ta shod je prišla namreč zopet tudi
 žaba, ki je samosvestno dvigala svojo drobno no-
 žico, da podkujejo tudi njo, keže kugejo nemško-
 nacionalskega vranca. Neko bahatostjo, ki mora
 vzbujati le smeh, pripovedujejo namreč italijanski
 listi, da je prišlo na shod tudi več italijanskih di-
 jakov. In celo govoril da je neki Trčan; puro
 sangue seveda, saj mu je ime — Petrič. — Vspre-

jeli sti se dve interpelaciji. Jedna je bila namenjena ministru mesta, druga akademiskemu senatu. V prvih zahtevajo, naj se takoj odpravi dotična prepoved; v drugi pa zahtevajo, da se akademski senat pridruži resoluciji akademiskega senata nemškega vsečnilišča v Pragi.

Deželni zbor Češki je imel včeraj zopet sejo. Predno pisemo dalje, moramo pripomniti hitro, da nemški poslanci niso izbrali do sedaj ni jedne ni druge grožnje svoje: niso ostavili deželnega zborna, a tudi z obstankom niso se pridelili. To pa je jalo že vzouzati nevoj po učimsko-nacionalnih glasilih, ki ne morejo umeti, zakaj da nemški poslanci traktijo zlati čas v deželnem zboru, mesto da bi ga izkorisčali za agitacijo med ljudstvom.

V včerajšnji seji je prišel vzliz svojim sivim lasem skrajno bojeviti nemški poslanec Nitsche na čudno misel, da je predlagal, naj bi se nastavili v deželnem zboru tolmači, ki naj bi tolmačili Nemcem češke govore, Čehom pa nemške. Meju je bila zaslužena, zahvala za to originalne idejo: smeha je bilo dovolj.

Po tem veseljem intermezzu je prijavil dež. maršal, da se bodo po dovršenem dnevnem redu vršila volitev v ono komisijo, ki se ima posvetovati o uredbi jezikovnega vprašanja in o predlogu posl. Schlesingerja za odpravo jezikovnih naredeb.

Ko so se potrdile nekatere volitve — med istimi tudi Wolfsova — in se se resila nekatera gospodarska vprašanja, ki so bila na dnevnem redu, so izjavili nemški poslanci, da se ne udeleže volitve v poprej omenjeno komisijo in se tudi ne bodo udeleževali rasprav v istej. Z drugimi besedami: Nemci se niti pogajati nečejo v dosegu znosljivejih medsebojskih razmer. Oni hočejo vladati, oni zahtevajo, da se jim Slovani uklonijo brezpojno!! Oni hočejo le boj, boj, boj — a mi, ako imamo še kaj krvi in zdravih mišic v sebi, moramo vprejeti ta boj ter ga izvojevati, da bodo častno za naš narod.

Slednjic so predložili nemški poslanci interpelacijo, v kateri so ponevili stare želje svoje, oziroma kličejo vlado na odgovor, zakaj niso že urešene te njih želje? Sosebno jih peče, zakaj je nemškičarji, Še niso zanesili nadomestilo pa-

Deželni zbor Nizje-Avstrijski. Ta deželni zbor ima protoliberalno večino. Ali tudi tu so se protoliberalci zvezali z liberalci preti — pravici. Tudi tu se je vprejela resolucija, ki zahteva, da se vzhkrati Čehom ona mrva pravice, ki so jo dobili z jezikovnimi naredbami. V nadomestilo pa naj se nemški jesik proglaši državnim jesikom?

Ali so ti gospodje res prepali zadnja leta prerojenja Slovancev! Ali pa so tako — malo patriotski, da hočejo razvneti bojev, kakoršaim se danes niti ne dajo preračunuti dimenzije.

Civilizovana in liberalna Italija! „Il Piccolo della sera“ od dne 27. t. m. donaša sledeči članek: „Proti panslavističkemu navalu na gorajo Furlanijo. (!) Pišejo nam iz Vidma 26. t. m.: List „Nazione“ iz Florencije, je prinesel članek, dopoljan iz Čedadu (Cividale). V tem članku so opisane nezgodne razmere, v katerih se nahaja gornji del Furlanije, kjer se skuša na vse mogoče načine in z vsemi sredstvi, kako bi razširili slovanstvo. Navedeni načine, po katerih se vrši ta agitacija, navaja člankar tudi sredstva, kako je mogoče zaustaviti to agitacijo. Svetuje namreč, naj se začne protivna agitacija po načinu prej omenjene agitacije, to je, naj se delijo razne knjige, pisane v čisti in sami italijansčini in to v ogromnem številu in brezplačno.

Kolikor mi je znano, lahko zagotovim gosp. dopisnika, da je na živo prizadevanje tamešnje šolske oblasti ter poslancev, že ukrenjeno od slav. vlade, — katera se že dlje časa zanima za to stvar, — kar treba, da se zaustavi to širjenje. (!)

Slav. vlada je ustavila v Sv. Petru — na tamošnji višji normalni knjižnico, ki bude brezplačno posjevala knjige.

Minolega poletja je vlada sklicalu učiteljsko posvetovanje, katerega se se udeležili vsi tamošnji vojaški (?) učitelji. Te dni, sprejemši predloge šolske oblasti, je zauzalo naučno ministerstvo, naj se poslje mej benečanske Slovence 1000 različnih knjig, ki naj se razdele mej ljudstvu — brezplačno (!!). Med te knjige je všteti 300 molitvenikov, ki morajo nadomestiti one slovenske, katere daruje Slovencem (²) družba sv. Mohora v Celovcu.

To pa se ni vse, kajti vlada se ne ustavi pri tem, ampak postavi gotovo trdo moje napredovanju — panslavizmu. (!!) Skušala bodo napraviti raznih sol za širjenje italijanskega jezika, postavljati na celo istim (solam) učiteljstvo — ne slovensko“. (!)

Ta imate torej one liberalno Italijo!

S tem, da je upregla ves državni aparat proti „širjenju panslavizma“, je potrdila le pred svetom, da je Slovencev v Benečiji, Slovencev, ki radi čitajo slovenske knjige, ki italijanski niti čitati ne znajo, in med katerimi treba še le ustavljati sol za širjenje italijanskega jezika! Mi avstrijski Slovani vemo le predobro, kaj da pomenja ta boj „proti širjenju panslavizma“. Koliko gradih činov se skriva pod to kranko, koliko grude, brutalnega nasilja, koliko atentatov na tujo narodno last!! Pod zastave „boja proti širjenju panslavizma“ se skriva najgnusniji lov na človeške duše in se odreka narodom prepotrebnim duševnim krohom in se jim uničuje eksistenco! In da je ironija popolna, se oni narodi, ki si načivijo tako kranko, da skrivajo pod njo svoja grda dejanja, navadno imenujajo — liberalne in civilizovane.

Tudi Italija je tako „liberalna in civilizovana država“, ki pod kranko liberalizma vrši najhujša nasilja! Da, še ved redemo lahko! Vse stvarstvo je iz rok Boga — torej tudi narodi. Kdor hoče nasiljem rušiti red božjega stvarstva, ta se pregreša proti božji naravi in proti Bogu samemu.

Ali kakor navlašč imajo sedaj v Italiji izgradov na vseh koncih in krajih, ker nimajo — kruha! Ne, ni ga božjega blagoslova na tej „liberalni in civilizovani Italiji“!

V Italiji se temni obzorje. Notranji nemiri — naravna posledica velike mizerije — se širijo vedno bolj in so menda zadobili še jako resen značaj. Dokazom resnosti položaja moramo smatrati dejstvo, da je vlada odredila potrebno, da se tudi vojska pripravi za vse slučaje. Italijanska vlada je odredila namreč, da se je pozval na aktivno službo razred od leta 1874.

Seveda je tudi ljudij, ki trde, da so notranji nemiri le pretveza, ter da se sedanja oboroževanja na Vstopu. Italijanski politični krogi da smatrajo namreč sedanje razmere med Anglijo in Rusijo tako napetim, da se lahko izcimi boj. Zato hoče biti Italija pozorna. Za sedaj odpolje v kitajsko vedovje le jedno vojno ladijo, ali pripravljena bude jedna cela eskadra, da odplojuje na prvi miglij.

Različne vesti.

Namestnik gosp. Šode se je odpeljal včeraj v Polj in se povrne danes.

Zenski pedružnici sv. Cirila in Metoda v Rovinju je darovala gospa Ana Dolinar 2 kroni. Bog povrni!

Za podružnico dražbe sv. Cirila in Metoda na Gredi je daroval g. Anton Ščuka 1 gld.

Poroka. Jutri se bodo vršila poroka gospodine Virginije Čotar z gospodom Franom Versa. Novoporocencama iskrene naše čestitke!

„Sveti Idejali“. Današnji „Piccole“ javlja, da je došlo g. Venezianu mnogo čestitk na njega glasoviti interpelaciji. Kakor vsikdar, je tako markantna v svoji brzojavki tista zloglasna „Sentinella del Friuli“, ki je ravnokar dobila občutno lekcijo od nemških porotnikov dunajskih. „Sentinella“ brzojavila namreč Venezianu: „Pozdravljamo v Vas pravaka, ki se je v svojem govoru neustrašeno držal naših svetih idejalov.“

Druži ljudje pravijo, da je bil rečen prav le pojav Dreyfusizma, a „Sentinella“ pripoznava, da so bili v tem pojavu izrazeni „sveti idejali“ izvestnih politikov na Primorskem. Zabeležimo torej to pripoznanje, kajti prezačilna ilustracija je to tiste nesrečne politike, ki je srečno dovela takoj daleč, da stoji na cesti javnega življenja primorskega kakor reben berač ta lojalni in notri do kosti dinastični živelj slovenski: brez vsakega upliva, brez varstva, izročen na milost in nemilost nositeljem „svetih idejalov“ in izpostavljen zasmehu in proganjaju, pravi tujev na lastni zemlji. „Sentinella“ govori o „idejalih“. V kolikor so idejali res nedosežni, ima prav „Sentinella“, kajti nje idejali so neizvedljivi, dokler so ta tla — avstrijska tla!

Še lepše! C. kr. gozdarski urad v Motovunu razpisuje prodajo raznega lesa, nahajajočega se v

njega področju. Očka „Osvetovore“ ima dotični oglas št. 526 izključljivo v laškem jeziku! Ni li to — še lepše?! Za finančno oblastjo, še gozdarska oblast! Torej na Primorskem je tako, da Slovencem ni treba vedeti niti o razpisanih službah, niti o lesu, ki se prodaja iz državnih gozdov! Drugi sa ne brigajo zarj in Slovencev naj se ne briža za take stvari! Le nekje ga poznajo, tam pa prav dobro! Tam pa mora biti točen, zelo točen, nato ne, mu je kmalu za potrebu gospod davkar se svojim naukom o dolžni točnosti in plačevanju davkov!

Sveda, ako državni urad prednjačijo takimi izgledi v preziranju v zakonih zajemljene jednako-pravnosti, ako državne oblasti same vzbujajo med Neslovani domnevnanje, da Slovani ne treba privoliti ničesar v narodnem in jezikovnem pogledu, potem seveda bi bili naši sodežljani italijanske narodnosti pravi tepeči, ako bi bili drugačni, nego sol

Postopanje gozdarske oblasti se nam prav za prav vidi še lepše nego ono slavne finančne oblasti!

Prav je imel „Slovenec“: mi Slovenci privemo do svojih pravic le po trdem boju. Zato pa boj za naša prava, boj na vseki način!

V popolnjenju. V poročilu o II. seji deželnega zabora istrskega je po pomoti izstalo ime g. posl. Slavoja Jenka pod predlogom za čestitko papežu Levu XIII. Beležimo torej tu, da je tudi rečeni gosp. poslanec podpisal dotični predlog.

Križem domovina. Meteor videli so dne 26. t. m. ob 12.00 po noči v Št. Vidu pri Ljubljani. Bil je velik za klebuk ter se je iskril v zeleni luči. — 30.000 gld. podarila je velika dobrotnica krškega mesta, gospa udova Hočevarjeva, županstvu s pogojem, da se postavi o priliki petdesetletnice vladanja Nj. Veličanstva tamkaj javna bolnica. — Odbor gasilnega društva v Beli Peči na Gorenjskem je sklenil, ne najeti ved šeke golba o prilikli veselicu in tako tudi ne na veselici dne 29. t. m. „Slov. Narodu“ poročajo, da so to vest donevale „Freie Stimmen“ iz Celovca. Mi pa privajamo: Kranjecem se stemne zopet vremena — če pojde tako naprej. — Goriškim u trgovcu Matetu je bilo ukradeno 700 el. blaga. Zaprtih je že več oseb. — V Pevni, kjer župnikuje pred. g. Budin, ki je zmagal nad „Corrierom“ in „Sentinello“, razsvetlili so tamošnji supljani vso vas. Veselje je bilo splošno. Vsa vas bila je odicena zastavami. Po vrhovih brijskrh gricov so zaretilli kresove v proslavo zmage pravice. — V Hočah pri Mariboru je bilo izvoljenih zadnjih občinskih volitvah 7 Slovancev in 6 nemškutarjev. Prihodnjih odpade morda še teh 5. — V Bočni pri Gorjnjem gradu na Štajerskem snujejo posojilnico.

Čarovnička predstava v „Slov. Čitalnici“. Kakor je razvidno iz poziva na drujem mestu, priredi gosp. prof. Vaclav Horák jutri, v nedeljo zvečer čarovničko predstavo v slov. čitalnici. Gosp. profesor — sin bratskega nam naroda češkega — je priredil slično predstavo tudi v goriški čitalnici in posnemamo iz zadnje „Šode“, da je uprav iznenadil občinstvo se svojimi izvajanjimi. Priporočamo torej občinstvu, da se v velikem številu udeleži te predstave.

Veliki ples slovenskih trgovskih pomočnikov bodo dne 6. februarja v redutni dvorani gledališča „Puliteama Rosetti“. Osobito opozarjam naše trgovske krege — in poleg istih seveda tudi vse ostale Slovence — naj nikar ne zabijo te slavnosti uprav onega sloja med našim življem, katerega smo zanemarjali vse preveč do današnjih dnevij.

Vstopnice na ples se prodajajo v kavarnah Commercio in Tedesco, v prodajalnici gosp. Antona Žitka, Via Stadion št. 1, pri Antonu Vatovcu via Giulia št. 7, pri Žgur Fabianu via Ghega, pri Sušinu via Giulia in pri Škrku na trgu Barriera (v prodajalnici Štrekeljovi). Na večer plesa pa se bodo prodajale samo na blagajni.

Redni občni zbor bodo imelo v nedeljo dne 6. febr. pogrebno društvo „Armatore“ v Barkovljah v „Narodnem domu“ ob 1½ uri pop. z običajnim dnevnim redom.

ODBOR.

Hrvatska čitaonica „Danica“ v Lovranu predi v torek dne 1. februarja zabavo s plesom v dvorani „Persich“ v Lovranu. Ustopina 1 krona za osebo, 2 kroni za družino. Čisti dobitek je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda za Istro. Začetek ob 8. uri zvezdar.

Nova plovitvena črta v Žavlje. Z jutrnjim dnem, 30. januvarja 1897, prične novi parnik „Zaule“ svoje vožnje med Trstom in Žavljami po nastopnem voznom redu:

Ob delavnikih I. pot tja, Trst odhod 6.30 predp., Sv. Marka 6.50, Škedenj 7.00, Sv. Sobota 7.10, Žavlie 7.20. Nazaj Milje odhod 7.30 predp., Sv. Sobota 7.40, Škedenj 7.50, Sv. Marka 8.00, Trst prihod 8.20. II. pot tja Trst odhod 9.00 predp. Sv. Marka 9.20, Škedenj 9.30, Sv. Sobota 9.40, Žavlie 9.50. Nazaj Milje odhod 10.00 predp. Sv. Sobota 10.10, Škedenj 10.20, Sv. Marka 10.30, Trst prihod 10.50. III. pot tja, Trst odhod 11.15 predp. Sv. Marka 11.35, Škedenj 11.45, Sv. Sobota 11.55, Žavlie 12.05 pop. Nazaj Milje odhod 12.15 pop. Sv. Sobota 12.25, Škedenj 12.35, Sv. Marka 12.45, Trst prihod 1.05 IV. pot tja Trst odhod 3.00 pop. Sv. Marka 3.20, Škedenj 3.30, Sv. Sobota 3.40, Žavlie 3.50. Nazaj Milje odhod 4.00, pop. Sv. Sobota 4.10, Škedenj 4.20, Sv. Marka 4.30, Trst prihod 4.50.

Ob praznikih I. II. III. pot ista. IV. pot tja Trst odhod 2.30 pop. Sv. Marka 2.50, Škedenj 3.00, Sv. Sobota 3.10, Žavlie 3.20. Nazaj Milje odhod 3.30 pop. Trst 4.00, V. pot tja Trst odhod 4.15 pop. Škedenj 4.35, Sv. Sobota 4.45, Žavlie 4.55. Nazaj Škedenj odhod 5.15 pop. Trst prihod 5.35. Pot tja konča v Žavljah. Voznina brez razločka: L Razred 15 novč. — III. razred 10 novč. Za ukreanje blaga in za informacije naj se povpraša na parniku „Zaule“ (Rive della Sanita).

Iz sv. Ivana nam pišejo: Iz vseh krajev naše lepe domovine Vam prihajo vesela in lepa poročila o veselicah, plesih, koncertih itd. nas pa je letos Bog hudo kaznoval. V teku prvega meseca t. l. zgubili smo štiri vrle narodne možake. Za Gasperičem je odšel v večnost vrli pevec in odbornik „Bralnega društva“, Gropajo mož, v najlepši možki dobi. Bilo mu je šele 42 let. V četrtek smo izgubili zopet straro korenino, cerkevnega starešino I. M. Hrovatina. Kaj da je bil pokojni svojemu kraju, pričal je včeraj veličasten spred. Na mrtvačkem vozu videli smo mnogo lepih vencev, vsi se slovenskimi napisi in naroda se je nabralo (dasi je bil delavni dan) neštivilno. Tako je pokazalo občinstvo kako rado je imelo pokojnika, a mi mu kličemo: Večna pamjet!

Iz sv. Križa na Vipavskem nam pišejo: Dne 28. t. m. smo imeli redni obč. zbor „Vzajemno podp. društva za zavarovanje goveje živine.“ Pod drugo sto udov je do tega dneva vplačalo učnino 1 gl. V načelstvo so voljeni: Peter Medvešček podpredsednikom, Šinigoj tajnikom, Štefan Batič blagajnikom in slediči odborniki: Belja Karol za Male Žablje, Kravos Janez za Cesto, Jernej Simonič za Plače, Palek Janez za Dobravje, Palek Andrej za Velike Žablje. Nadzorniki so voljeni: Filip Trpin, Ivan Kodre in Jožef Volk. Drnštenimi ogledniki: Anton Zgonik, živinozdravnik za vso občino, Anton Valič za Plače, Anton Stopar za Dobravje, Alojzij Novak za M. Žablje, G. župana T. Mrevlje se je naprosilo, da ostane društvena pisanja v občinski pisarni. Odbor je pooblaščen, da stopi v dogovor z „Zavezom“, da priskrbi knjige in tiskovine ter da nalaga denar obrestenosno, kjer koli hoče.

Iz Št. Petra na Pivki nam pišejo: Krajevci so bili nekdaj tako na glasu kakor zavedni Slovenci. To je bilo menda nekdaj, zdaj pa ni več tako, vsaj v St. Petru ne. Nobenega naravnega društva ni. Čitalica je bila pa je umrla, podružnica sv. Cirila in Metoda pa že dolgo spi. Odkar se je bil zanesel tisti nesrečni narodni prepis, je počelo tukaj pešati narodno gibanje, in nemškutarene je v naslepšem cvetju.

Tukajšnja požarna bramba je hvale vredno društvo. Na Sveti tri kralje je priredilo zabavo s tombolo in plesom v dobrodeljen namen. Vzic slabemu vremenu je bilo mnogo obiskovalcev, posebno pa iz boljših krogov. Na tomboli so se počele klicati številke v slovenskem jeziku, kar se menda v St. Petru umeje samo ob sebi. Ali glej! Neki gospod (nadzornik gasilcev je bil menda), je vstal ter je zarežal nad ubogim gasilcem, ki je imel na logu klicati številke: Mar ne vilit, da je tukaj tudi gospod, ki ne umejo slovenskega? Kličite torej tudi nemško! Gospoda nadzornika želja se je spolnila in samozavestno je korakala na svoj sedež. Nemca pa (bila sta prisotna dva

uradnika železniške postaje, ki pa razumeta tudi slovensko), torej ta dva Nemca sta se zaničljivo nasmejala poniznemu Slovencu. — Ta gospod nadzornik ima pa tudi dar božji in zna drzati lepe govorance. Le to slabo lastnost ima, da v svojih govorih rabi rad nemške izraze. Ko je namreč plesalcem in plesalkam razlagal službenik gasilcev, imenoval je med drugimi: cevi, pridodal pa: po domače šlanti, helmi, übersprungi itd. misleči, da na Krasu ne poznamo slovenskih izrazov za gasilno orodje.

Pred pustom smo, in ljudje se radi zabavajo. Zato so sklenili železniški uradniki naše postaje prirediti plesno zabavo. V katerem jeziku naj bi izdali pozive? V odboru je namreč neki Lahonček, ki node nečesar čuti o slovenskem jeziku. Pozive smo debili danes. Tiskani so v nemškem in slovenskem jeziku; plesni red se ve le v nemškem. (V vsem St. Peterskem okraju so 3 Nemci in 2 Laha). — Torej Lahonček je bil vendar toliko milostljiv, da je dopustil tiskati pozive tudi v slovenskem jeziku, povabil je torej tudi Slovence na ples; plesati se ve ti ne bodo smeli, ker plesni red je le za Nemce. Ker mi Slovenci nedemo nikake milosti, ne od Lahončkov, ne od tertončkov, zato ostanemo rajše doma ali pa bomo plesali kje drugje.

Čujem, da namerujejo prirediti zabavo v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Tiekaj pa moramo vse!

Izpred sodišča. Suknja ga je izdata. Včeraj se je vršila razprava na sodišču proti Ant. Tamburetu iz Postojne. V noči od 1. do 2. t. m. je bil odnesel iz krčme v ulici Cavazzini štev. 8 jedno steklenico žganja. V naglici in v strahu, da bi ga kdo zasačil, pozabil je na sukajo. Pred sodiščem je vse tajil. Priča pa so potrdile, da je najdena sukoja v istini njegova lastnina. Obsojen je bil na 4 meseca ječe.

Radi žaljenja Nj. g. Veličanstva. 50letni Ivan Kovačič, lastnik gostilne v Aleksandriji, je bil te dni zatožen, da je zailil Njeg. Veličanstvo. Ker ni bilo dovolj dokazov, ga je sodišče oprostilo. Državni pravnik je zahteval, da se ga obdrži v ječi in da se preiskovanje še nadaljuje. Iz spisov in potrdila avstr. konzula v Aleksandriji izhaja tudi, da je Grk, ki je ovadil Kovačiča, kako nevoščljiv zadnjemu, ker poslednjemu krčma dobro gre, njemu pa ne.

Radi nepaznosti na otroka. Marija Stranka, stanujoča v ulici Fabbio Severo, obsojena je bila te dni na 7 dni zapora. Vzrok je bil ta, da je dne 24. dec. pastila svojo 2 in pol letno hčerko Berto samo doma. Otrok se je približal ognju. Vzgala se mu je obleka in po dveh dneh je umrl v velikih bolečinah. Nesrečna mati ni mogla ničesar reči v svoje opravičenje; ampak rekla je jokaje samo to, da bi ona rada dala svoje življenje za rešitev otroka.

Mošreča na železnicu. V četrtek trčil je vlak pri žacijski Termini blizu Rima ob neko mašino. Jedna mašina in jeden voz sta bila zdrobljena. Več ali manj težko poškodovanih je 25 oseb.

Ljubljencem Trsta mora smatrati samega sebe ozi Fran Vedova, italijanski podanik iz Vidma, katerega je dal arretati g. Titz, in ki se je vrnil v Trst, četrtavno je bil že enkrat izgnan od tu.

Pretep v Gradou. Med slovanskimi vsečiščniki na eni strani in med nemškimi vsečiščniki na drugi strani prišlo je v noči od 26. do 27. t. m. do pretepa. Še le policija je mogla narediti mir.

Majsevernejši oblijuden kos zemlje je vas Upervinik, na zahodni obali Grščine, kjer živi nekaj nad 80 pribivalcev. Bavijo se samo z lovom rib, ptic in medvedov. Meso teh živalij jedo kar surove. Posebno v slast jim gre slanina morskih psov. Zima traja tam 9 mesecev, 8 mesece pa poletje. Po leti se zavijajo prebivalci Upervinika v ribje mahrje, ki so tanki kaker papir. O umivanju po zimi nimajo ti ljudje pojma. Od dima svetilk, ki so napolnjene z mastjo morskega psa, so tako okajeni, da voda sploh ne more niti do kože, zlasti, ker se kopljajo le poleti, in še takrat redkokedaj.

74 kgr. tehta kos čistega zlata, katerega so našli te dni na stepi Minusinsk v ruski Sibiriji.

Na ponavljajoča pršanja javljamo slavnemu občinstvu, da se dobiva sedaj Wilhelmov protirevmatični kričistilni čaj iz lekarne Frena Wil-

helma v Neunkirchen spodnje Avstrijske, včed odredbe vis. c. k. ministristva za notranje zadeve od 17. decembra 1894, pod znamenbo Fran. Wilhelmov odvajajoč čaj, v vseh lekarnah po 1 gld. paket.

75,000 krom naša glavni dobitek lotterije za spomenik princu Eugenu. Opozajamo naše častite bralice da bode trebanje dne 11. februarja t. l.

Najnovejše vesti.

Polj 9. (Izvirno poročilo.) Zdvjanost galerij in večine prekošla je v danasni seji vse došodane izgredje v navzočnosti grofa Goëss-a. Našim nem goče na galerijo. Met demonstrati mestni nötelj in učitelje v navzočnosti predsednikov deželnega in okrajskega šolskega sveta. Gambini je ojstro nasadil deželni šolski svet ter je stavil odnosni nuan predlog. Nujnost tega predloga odklonjena z glasovi manšine. Posl. Bartoli je predlagal italijanski kakor edini razpravni jezik. Mandić je hotel govoriti o bratovščinah. Na galeriji nečuvano razgrajanje in ostudo psovjanje.

Predsednik navidezno opominjal, poslušatec pa so se huje razgrajali. Ukažal je spraznit gorjno galerijo. Predsednik in večina so zapustili zbornico. Manjšina, grof Goëss in Fabiani so ostali netri. Po neopisnem vrišču, življanju in psovjanju tulila je zgornja galerija dvakrat pesem „Nella patria de Rossetti“ in pljuvala v zbornico.

O natujevanju seje je začel posl. Mandić zopet govoriti. Zamolko bučenje slišalo se je od razgrajulcev skritih na gornji galeriji, kajti nikdo ni bil odšel z galerijo. Na spodnji galeriji se je vedlo občinstvo skrajno nedostojno, posebno pa — da m.e. Predsednik je zabranil Mandiću predstati predlog in mu je odvzel besedo. Popred skriti razgrajalci so se prikazali potem, kar je vzbudilo splošno veselost.

Laginja je protestiral proti neprestanemu odpiranju vrat spodnje galerije. Koncem seje se je ponavljalo tuljenje izzivajoče pesmi. Demonstracije začenjajo tudi na ulici. Prihodnja seja v tork

Gorica 29 Pogajanja med slovenskimi in italijanskimi dež poslanci so se razbila.

FRAN WILHELMOV odvajajoči čaj

od

FRANA WILHELM lekarnarja v Neunkirchen (Spodnje Avstrijsko).

doviva se v vseh lekarnah po 1 gld. avvelj. paket.

Vabilo na predstavo,

ki jo priredim
v nedeljo dne 30. januvarja
v dvorani „Slovenske vitalnice“ v Trstu
Via S. Francesco št. 2

Predstavljalo se bodo:

Večer v deželi sanj.

Izvirno po gosp. prof. Václavu Horky iz Prage.
Začetek ob 7/4, zvečer.
Ustopenina za osebo 20 novč., sedeži prve vrste 20,
sedeži druge vrste 10 novč.

Na obilno udeležbo ujedno vabi prof. Václav Horky.

ZAHVALA.

Gosp. Ivan Slavec iz Krajevsi, sedaj v službi pri avstrijskem Lloydu v Trstu, blagovolj je tukajšnji cerki podariti 2 lepi posodi umetnih cvetlic še precej velike vrednosti. Za ta velikodusni dar se mu podpisano prisreno zahvaljuje.

Cerkveno oskrbnštvo v Krajuvsi:

Andrej Zlobec, Anton Gomessi, starešini.

Ženini in cenjene družine,

ki rabijo trdno pohištvo in tapetarije, naj ne zamudijo obiskati zaloge.

Viljelma Dalla Torre

v ulici Cordaiuoli
(blizu trga S. Giovanni), kjer najdejo dobiček na vsem.

Via Cordaiuoli 2. MOJE POKISTVO DONENE SREĆO Via Cordaiuoli 2.

C. KLEM
TOVARNA ZA ZATVORNICE
(Jalousien)
BRAUNAU na Bavarskem

priporoča svoja skratno odlikovana novovrstna lesena zastirala (Rouleaux), zatvornice in oboknice na valjek. — Cenik gratis.

Agencije za privatne objemale se želejo.

